

Avdelningen för främjande
Enheten för lokal och regional samverkan
Marie Karlsson
016-544 24 33
marie.karlsson@energimyndigheten.se

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm
registrator@justice.ministry.se

Yttrande angående Konsumenten i centrum – ett framtida konsumentstöd, SOU 2012:43

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak förslaget om ett nytt konsumentstöd med en central kontaktyta gentemot konsumenten.
- Energimyndigheten anser att det är positivt att konsumentstödet utvecklas i samarbete mellan relevanta aktörer. Som den myndighet med ansvar för energi- och klimatfrågor ser Energimyndigheten fram emot ett samarbete med Konsumentverket och övriga myndigheter och aktörer där konsumentens behov tillgodoses och som bidrar till en effektiv och hållbar energianvändning.
- Energimyndigheten anser att utredningens förslag utifrån ett övergripande perspektiv kan ha positiva effekter på konsumentstödet gällande bland annat den uppsökande verksamheten. Dock kan Energimyndigheten inte, med utgångspunkt från utredningen, bilda sig en helhetsbild av hur stödet kommer att påverka det befintliga konsumentstödet och då specifikt energi- och klimatrådgivningen.
- Energimyndigheten ser att det finns en risk att incitamenten för kommunerna minskar gällande den kommunala konsumentrådgivningen i och med att de centrala resurserna tillsätts på Konsumentverket.
- Energimyndigheten anser att förslaget till konsumentstödet framtida utformning är otydligt gällande roller och ansvar för energi- och klimatområdet. Energimyndigheten föreslår därför en utredning som tar upp frågor kring ansvar, roller och samverkan inom energi- och klimatområdet.
- Energimyndigheten ser positivt på utredningens förslag att konsumenterna ska informeras om vilken påverkan hushållens konsumtion har. Energimyndigheten föreslår att energi och klimat ska inkluderas i denna information utöver påverkan på människor och miljö för att skapa en helhetssyn av konsumtionens påverkan. Konsekvenser av olika konsumtionsmönster bör vara det centrala

vilket då även bör inkludera energi användning. Energimyndigheten föreslår att Naturvårdsverket och Energimyndigheten får i uppdrag att gemensamt utforma informationen till konsumenterna om hushållens påverkan på människor, miljö, energi och klimat.

Energimyndighetens ställningstagande

- Energimyndigheten ser positivt på utredningens förslag om ett centralt konsumentstöd med en tydlig struktur för att uppnå effektivitet och lättillgänglighet. Det är positivt med ambitionen att konsumentstödet ska nås i största möjliga utsträckning genom en kontaktyta gentemot konsumenten och att det från ett konsumentperspektiv ska upplevas som en enhet. Den föreslagna informationstjänsten på Konsumentverket utgör en så kallad first-line support dit konsumenter enkelt kan vända sig för att få en första vägledning och stöd.
- Energimyndigheten ser positivt på möjligheten att kännedomen om energi- och klimatrådgivningen kan öka i och med att alla aktörers tjänster, inklusive energi- och klimatrådgivningen, enkelt nås via first-line support, vid sidan av redan befintliga kontaktmöjligheter. När konsumenten söker sig till Konsumentverket kan den centrala enheten hänvisa vidare till bland annat energi- och klimatrådgivare i kommunerna.
- Energimyndigheten ser positivt på att utredningens förslag möjliggör för kommunerna att prioritera det uppsökande arbetet i större utsträckning än idag. Genom den uppsökande verksamheten kan fler konsumentgrupper fångas upp. Kommunen har i detta arbete en viktig roll genom sin lokala förankring som förmedlar lokalt och regionalt anpassad kunskap och som har en naturlig närhet till kommuninvånare och näringsidkare. Det uppsökande arbetet gentemot konsumenten går helt i linje med Energimyndighetens strategi för energi- och klimatrådgivningen och utgör en stor del av deras arbete idag.
- Energimyndigheten anser att det är positivt att konsumentstödet utvecklas i samarbete mellan relevanta aktörer. Energimyndigheten ansvarar bland annat för energi- och klimatrådgivning, lagstiftning och tillsyn inom exempelvis energimärkning och ekodesign samt en trygg energiförsörjning. Som den myndighet med ansvar för energi- och klimatfrågor ser Energimyndigheten fram emot ett samarbete med Konsumentverket och övriga myndigheter och aktörer där konsumentens behov tillgodoses och som bidrar till en effektiv och hållbar energianvändning.
- Energimyndigheten anser det otydligt hur Konsumentverkets nya roll och ansvar gentemot energi- och klimatrådgivningen samt energi- och klimatområdet i stort kommer att se ut. Energimyndigheten bedömer att det finns en risk att otydlighet gällande ansvar och roller uppstår gentemot

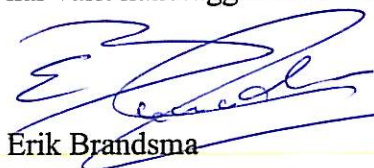
energi- och klimatrådgivare och Energimyndigheten. Uppdraget att stödja energi- och klimatrådgivarna ligger idag hos Energimyndigheten. Konsumentverket ska enligt utredningens förslag fungera som samordnande funktion men avgränsningen gentemot energi- och klimatrådgivningen och Energimyndigheten framgår inte tydligt.

- Energimyndigheten bedömer att den grafiska profil för det centrala stödet som en del i den kommunikationsplan som föreslås i utredningen riskerar att förmedla en icke önskvärd avgränsning gentemot den kommunala rådgivningen. En sådan avgränsning kan medföra en otydlighet gällande ansvar och uppdrag beträffande den kommunala konsumentrådgivningen och kommunernas energi- och klimatrådgivning. Det kan också medföra en otydlighet för konsumenterna, i och med att de inte ser sambandet eller skiljelinjen mellan Konsumentverkets stöd, och kommunernas mer lokalt inriktade stöd.
- Energimyndigheten föreslår en utredning som tar upp frågor kring ansvar, roller och samverkan inom energi- och klimatområdet.
- Energimyndigheten ser att det finns en risk att incitamenten för kommunerna minskar gällande den kommunala konsumentrådgivningen i och med de centrala resurser som tillsätts på Konsumentverket. Den lokala och regionala förankringen och kunskapen gällande många konsumentfrågor, däribland frågor kopplade till energi- och klimatområdet, är av stor vikt för att kunna tillhandahålla relevant och korrekt konsumentinformation. Det centrala konsumentstödet omfattning som utredningen föreslår ska finnas på Konsumentverket riskerar att minska incitamentet för kommunerna att ha ett eget konsumentvägledningsstöd. Detta i sin tur leder till att den lokala och regionala förankringen kan gå förlorad samt att den uppsökande verksamheten därmed inte får möjlighet att öka utan i stället riskerar att minska.
- Energimyndigheten förutsätter att Konsumentverket kommer att identifiera risker med att den kommunala verksamheten kan bli nedprioriterad i kommunerna och utforma och aktivt arbeta med stödjande aktiviteter och incitament för att stärka det lokala och regionala konsumentstödet gällande både konsumentvägledning och energi- och klimatrådgivning.
- Energimyndigheten ser positivt på utredningens förslag att konsumenterna ska informeras om vilken påverkan hushållens konsumtion har på människor och miljö. Energimyndigheten föreslår att energi och klimat ska inkluderas i informationen för att skapa en helhetssyn av konsumtionens påverkan. Val av belysning, värmesystem och färdmedel får inte bara miljömässiga och etiska konsekvenser utan har också stor betydelse för vår energianvändning. Energi används varje dag på olika sätt och det finns mycket konsumenten kan göra för att minska sin energianvändning. Att öka konsumentens kunskap om hur det egna beteendet påverkar energianvändningen är en viktig pusselbit i det förebyggande arbetet att skapa ett

tryggt och hållbart energisystem. Det centrala budskapet bör vara att informera om konsekvenser av konsumtionsmönster och där bör energi och klimat såväl som miljö och etik ingå. Konsekvenser av olika konsumtionsmönster bör vara det centrala, vilket då även bör inkludera energianvändning.

- Energimyndigheten föreslår att Naturvårdsverket och Energimyndigheten får i uppdrag att gemensamt utforma informationen till konsumenterna om hushållens påverkan på människor, miljö, energi och klimat.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Erik Brandsma. Därutöver har direktören för strategiska frågor Anneli Eriksson, avdelningscheferna Zofia Lublin, Mattias Eriksson, Anita Aspegren, Birgitta Palmberger och biträdande avdelningschefen Anne Norstedt, verksjuristen Jenny Johansson och tf enhetschefen Anette Persson deltagit i den slutliga handläggningen. Föredragande har varit handläggaren Marie Karlsson.

Erik Brandsma

Marie Karlsson